

Editorial

Vážení čtenáři,

ve třetím čísle Divadelní revue jsme pro vás připravili tři bloky příspěvků: o asijském divadle, o českém divadle 19. století a teorii dramatu a divadla.

Zkoumání asijských divadelních forem z pozice západního badatele skýtá mnohá úskalí: od dnes, bohužel, častého pseudovědeckého turismu po problematiku nereflaktovaného europocentrického nazírání na zcela odlišnou divadelní kulturu. Metodologické přístupy je proto nutné pečlivě vážit, a jsme proto rádi, že vám ve třech příspěvcích „asijského“ bloku můžeme nabídnout i tři odlišné perspektivy, dané jak samotnou časoprostorovou pozicí zkoumané formy (historická a současná Čína a Indie), povahou zkoumaného materiálu (dramatické texty a herecké techniky, historický dokument a živá divadelní forma), tak výchozí kvalifikací badatelek.

Studentka teatrologie a sinologie Zuzana Janoušková v příspěvku vzešlém ze své bakalářské práce popisuje problematiku Brechtovy „čínské“ inspirace. Objevuje některé u nás neznámé historické skutečnosti o jeho znalostech čínské divadelní kultury a na základě srovnání čínské poetiky a Brechtových teoretických a autorských postupů v jeho dramatických textech nabízí reinterpretaci a korekci jeho „eurocentrického“ vidění.

Sinoložka Lucie Olivová podává obsáhlou zprávu o historickém čínském dokumentu z přelomu 18. a 19. století z města Yangzhou. Seznamuje nás s dobovými záznamy místního rodáka Li Doua († 1817) o divadle, jež jsou součástí jeho spisu *Yangzhouské výletní lodky*. Díky pečlivému čtení tohoto známého pramene získáváme poměrně živý obraz o dobovém společensko-politickém kontextu a divadelní kultuře čínského města.

Do třetice: Teatroložka Šárka Havlíčková Kysová popisuje u nás dosud jen velmi sporadicky reflektovanou divadelní formu – sanskrtské divadlo *kūḍijāttam*. Pojednává historii i současnou podobu jedné z vůbec nejstarších světových divadelních forem, která se až do zhruba poloviny 20. století hrála pouze v chrámovém prostředí, a snaží se zachytit toto přelomové období, „kdy divadlo vychází z chrámu“.

Svébytné přejímání „asijských“ inspirací lze nalézt i v divadelní praxi Eugenia Barby. O procesech jeho tvorby se můžeme dočíst díky režisérce Lucii Repašské, která připravila k otištění své podrobné deníkové zápisky z roku 2009, kdy se účastnila jako stážistka zkoušek inscenace *The Chronic Life* v Odin Teatret.

V druhém tematickém bloku si můžete přečíst dva příspěvky k dějinám českého divadla 19. století. Petra Ježková ve studii „Poslední Mohykán ze Slaného“ vytahuje z hloubi archivů příběh právníka Josefa Junghanse, autora, který tři desetiletí neúspěšně nabízel své dramatické pokusy Národnímu divadlu, a popisuje jeho nezanedbatelný vliv na kulturní činnost mimo pražské divadelní centrum v druhé polovině 19. století. Příspěvek obrací pozornost k často opomíjené (či naopak pozitivisticky přeceňované...) mikrohistorii a „malým“ dějinám české divadelní kultury.

Zprávu o materiálovém výzkumu přináší Markéta Trávníčková z divadelního oddělení Národního muzea ve stati „Profesionální počátky české Thálie na Karolinském náměstí (Poznámky ke studiu repertoáru v české řeči ve Stavovském divadle 1824–1862)“.

Třetí blok je věnován teorii. – Brněnský bohemista Aleš Merenus v příspěvku „Dva texty dramatu a projektovaný inscenátor“ zkoumá a zasazuje do historického kontextu koncept dramatu jakožto literárního díla složeného ze dvou textových komponent: hlavního a vedlejšího textu.

A jak je v Divadelní revui dobrou tradicí, obracíme se občas do prostoru polské teatrologie: tentokrát jsme z časopisu Dialog vybrali a přeložili rozhovor pětice polských teatrologů nad tématem „performatiky“ či, chcete-li, „performativity“. V této souvislosti nelze nepřipomenout, že Divadelní revue připravuje ve spolupráci s editory Janem Roubalem a Janem Hynnarem knižní *Antologii polské divadelněvědné teorie*, jíž navážeme na Roubalovu knihu *Souřadnice a kontexty divadla: Antologie současné německé divadelní teorie* z roku 2005. Teoretickou sekci doplňuje i rozhovor Martina Pšeničky a Ondřeje Sládka s literárním historikem Emilem Volkem.

Za redakci přeje vše dobré

Honza Petružela
šéfredaktor

Autoři!

DIVADELNÍ REVUE

aktuálně přijímá příspěvky do těchto otevřených tematických bloků:

Ruské divadlo – ruské stopy v českém divadle, současné ruské divadlo a drama, čeští divadelníci v Rusku, divadlo postsovětských republik...

Hudební divadlo – divadlo a hudba, divadlo a zvuk, současné i historické podoby hudebního divadla...

...zároveň stále přijímáme texty i mimo tematické bloky.

Termíny a podrobnosti k doptání v redakci.

S návrhy či příspěvky nás můžete kontaktovat e-mailem na adresách: honza.petruze-la@divadlo.cz, barbara.topolova@divadlo.cz, martin.psenicka@divadlo.cz, či listem nebo po domluvě i osobně na adrese redakce: Divadelní revue, Institut umění - Divadelní ústav, Celetná 17 (č. 209), 110 00 Praha 1. Tel.: 224 809 133.